

+ 80 НАЛІПОК!

джміль

№3
2020

Дослідження, Живопис, Музика і Література

ЕНЕРГІЯ
ТА РУХ

ТЕМА
НОМЕРА

Разом будемо навчатись, як до друзів слід звертатись!

Те, як ми звертаємось до людини з перших хвилин спілкування, говорить про нашу грамотність і вихованість. Ви ж хочете справляти приємне враження? Тоді повправляйтеся в *Літературній студії* у вживанні слів-звертань.

Закличка із помилкою

Нотка висаджувала кустики яскравих примул біля паркану та наспівувала:

Іди, іди, дощику,
Зварю тобі борщику
В полив'янім горщику.
Іди, іди, дощику.

— Гарно співаєш, — зробив їй комплімент Джмелик, який несподівано вигулькнув з-за будинку. — Он уже й хмарки насуваються. Ну ж бо я тобі допоможу.

І заспівав, піднявши голову:

Дощик, дощик,
Крапай з неба,
Квіти нам
Полити треба!

Аж тут до клумби прийшла Книжечка. Вигляд у неї був украй невдоволений.

— Джмелику, дозволь я тобі одну помилку в закличці виправлю! А то так і ріже моє українське вухо...

Джмелик здивувався:

— А що тут не так? Наче все правильно...

✿ **А ви помітили, якої помилки припустився Джмелик?**

✿ **Порівняйте, як зверталася у народній закличці до дощика Нотка і як — Джмелик.**

Коли Нотка заспівала "Іди, іди, дощику" ще раз, Джмелик зрозумів, у чому річ, і виправився:

— Дощику, закрапай з неба,
Квіти нам полити треба!

У цей момент дощик таки почув прохання дітей і взявся поливати клумби. А Джмелик, Нотка та Книжечка поквапилися додому.

Довідка від Книжечки

В українській мові кличуть не так, як називають. Зверніть увагу на форму слів-звертань.

Це — Олесь.
Це — Марія Іванівна.
Це — Надійка.

Олесью,
Маріє Іванівно, Надійко,
йдіть-но сюди!

Чому важливо говорити грамотно?

Удома Джмелик трохи ображено дорікнув Книжечці:

— Ти така прискіплива завжди! Я лише на один звук помилився, а ти цілий урок провела про правила звертання. Хіба й так не зрозуміло, кого я кличу?

Книжечка засмутилася:

— Зрозуміло, кого ти кличеш. А ще зрозуміло, що ти ставишся до рідної мови абияк. Не піклуєшся про неї, не оберігаєш. Для мови такі недбалі помилочки — наче хвороба, яка ослаблює її, забирає з неї красу та силу.

Джмелик примирливо обійняв подружку:

— Добре-добре. Ти вмієш заохотити до навчання. Повчи мене, будь ласка, звертатися правильно. Щоб ніхто не ображався. Особливо українська мова.

Книжечка радо погодилася і провела заняття для Джмелика та інших охочих.

Завдання на правильні звертання

- * Прочитайте вірш та послухайте, як гарно звучать звертання до найдорожчих людей. Підкресліть прямою лінією ті, якими ви користуєтеся, а хвилястою — нові для вас, якими покличете рідних сьогодні.

Прекрасні звертання

Є в нашій мові прекрасні звертання,
Добрі і щирі, прекрасні слова.

Тими словами усяк без вагання

Маму найкращу свою називаю.

Мамо, матусенько, мамочко, ненько,

Матінко, усміх твій ніжний ловлю.

Мамонько рідна, моя дорогенька,

Я над усе тебе в світі люблю!

Я і до тата умію звертатись,

Хочу в словах передати тепло.

Щоб мій татусь

міг частіше всміхатись,

І щоб в душі його сонце цвіло.

Татку, татусеньку, таточку, тату,

Кращого в світі немає навкруг!

Татоньку, хочу тебе обійняти,

Ти — мій порадник, заступник і друг!

Я до бабусі з любов'ю звертаюсь:

Бабцю, бабусю, бабуню моя!

І до бабусиних рук притуляюсь,

І відчуваю в них лагідність я!

Й до дідуса я іду по науку:

Діду, дідуню, навчи в світі жить!

Він на голівку кладе свою руку,

Голос сріблястий струмочком біжить.

Слово могутнє, яка в ньому сила!

Скажеш з любов'ю — і радість росте.

Слово хороше народжує крила,

Ви не забудьте ніколи про те.

Донечко, синку, сестрице, братусю —

Дружна, велика, щаслива сім'я!

Таточку, мамочко, бабцю, дідусю —

Мій оберіг і родина моя!

Надія Красоткіна

- * Обведіть кольоровим олівцем закінчення всіх звертань у цьому вірші.

Якщо хочеш звернутися до людини, ім'я якої не знаєш, використовуй слова: **пане, пані, добродію, добродійко.**

Пане
поліцейський,
допоможіть,
будь ласка.

Добродію,
не підкажете,
як пройти
на вулицю
Шевченка?

Звертання до незнайомих людей на кшталт "жінко", "тітко", "дядю", "бабо", "діду" свідчать про невихованість особи.

✿ Оберіть правильний варіант звертання в репліках кошеняти і закресліть неправильні.

✿ Напишіть правильне звертання в репліку дівчинки.

Песику/песик, дай,
будь ласка, м'ячик!

Метелик/метелику,
не сідай на мене!

Мишко/мишка,
не тікай від мене!

..... ,
дай я тебе погладжу!

✿ Впишіть імена тих, кому хочете сказати добрі слова, та покажіть їм ці записки.

..... ,
дякую тобі за допомогу.

Ти — просто диво,
..... !

Мені приємно
з тобою спілкуватися,
..... !

..... ,
ти — добрий друг!

..... !
Я тебе люблю. ♥

Підготувала Аніта Майданюк. Малюнки Олександра Шатохіна